

**Begroting 2015-2016 en meerjarenraming 2016-2017
t/m 2018-2019**

Dunamare Onderwijsgroep

Inhoud

Inleiding.....	3
Uitgangspunten meerjarenraming.....	4
Intern risicobeheersings- en controlesysteem.....	5
Planning- en control cyclus.....	5
Risico's.....	7
Financiële continuïteit.....	7
Formatie.....	9
Passend onderwijs.....	11
Overige subsidies.....	11
Personeel.....	11
Onderwijskundig.....	11
De basis op orde.....	11
Leerlingenontwikkeling.....	12
Uitgaven.....	14
Functiemix.....	14
Afschrijvingslasten.....	15
Groot onderhoud.....	15
Bijdrage bestuurs- en servicebureau.....	15
Liquiditeitsprognose.....	17
Investerings 2015-2016.....	17
Investerings 2016-2017.....	17
Bijlagen.....	18

Inleiding

Middels de begroting 2015-2016 en meerjarenraming 2016-2017 t/m 2018-2019 geeft Dunamare Onderwijsgroep invulling aan de ambitie om de financiële sturing te baseren op toekomstige ontwikkelingen. Het is van belang om de baten en lasten op basis van een meerjarenperspectief in evenwicht te krijgen. Er moet een balans zijn tussen het enerzijds opbouwen van noodzakelijke financiële buffers en het inzetten van geld voor het onderwijs en de verbetering daarvan.

De meerjarenraming 2016-2017 t/m 2018-2019 is in maart 2015 opgesteld en heeft als uitgangspunt gediend voor het opstellen van de begroting 2015-2016. De begroting 2015-2016 is in juni 2015 goedgekeurd door de Raad van Toezicht. Voor alle scholen zijn dezelfde variabelen gebruikt om deze ramingen door te rekenen. Zo zijn de geprognosticeerde leerlingenaantallen gebaseerd op verschillende spreidingsonderzoeken en zijn de kosten gebaseerd op vaste aannames.

In het cijfermatig overzicht is ook een cijferoverzicht opgenomen van kalenderjaar 2016. Deze is toegevoegd naar aanleiding van het verzoek van de gemeente Haarlem om op kalenderjaar te rapporteren. In overleg met de Gemeente Haarlem is conform voorgaand jaar het kalenderjaar 2016 gebaseerd op 7/12^e deel van de goedgekeurde begroting 2015-2016 en 5/12^e deel van de meerjarenraming 2016-2017

In april 2016 wordt de meerjarenraming 2016-2017 t/m 2020-2021 geactualiseerd. Deze meerjarenraming zal in mei 2016 worden gefinaliseerd. De raming van het schooljaar 2016-2017 zal als uitgangspunt dienen voor de begroting 2016-2017. Deze begroting zal in juni worden goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

Uitgangspunten meerjarenraming

De meerjarenraming 2016-2017 t/m 2018-2019 staan meerdere variabelen en aannames. Om enig overzicht te behouden worden hier de belangrijkste variabelen/aannames genoemd:

- Leerlingenprognose is gebaseerd op een combinatie van de DUO prognose en Dunamare doorrekening.
- De formatie OP is variabel aan de leerlingenontwikkeling. Er wordt vanuit gegaan dat personen altijd herplaatsbaar zijn binnen Dunamare.
- Doelsubsidies (overige OC&W-bijdrage) blijven de komende jaren stabiel.
- Opname en kosten van de BAPO/Levensfasebewust personeelsbeleid rechten blijven gelijk t.o.v. de huidige verhouding.
- De inkomsten vanuit het ministerie van OC&W zijn gebaseerd op de door VO-raad verstrekte gegevens.
- Bezuiniging op de lwoo/pro-bekostiging is -1% en loopt op tot -2% in 2018-2019.
- De materiële bekostiging blijft gelijk.
- Gepensioneerden worden vervangen door personeel in dezelfde schaal te plaatsen in trede 5.
- De functiemix doelstelling van 1-10-2014 is meegenomen in de formatie.
- Dotatie grootonderhoud is gebaseerd op huidige dotatie bedragen.
- De bijdrage bestuurs- en servicebureau van 6,5% over de rijksbijdrage wordt geheven over lwoo en pro (ook bij verschuiving richting het samenwerkingsverband).
- De vervangingsinvesteringen zijn gelijk aan de afschrijvingslasten (= ideaal-complex).
- De zorgbudgetten en het marktaandeel lwoo blijven na 1 januari 2016 gelijk (passend onderwijs).
- In de nieuw cao zijn afspraken gemaakt over levensfasebewust personeelsbeleid. De kosten van dit nieuwe beleid worden betaald uit de versoering van de BAPO-regeling. In de berekening wordt ervan uitgegaan dat de BAPO-regeling dit nieuw beleid dekt.
- Binnen Dunamare Onderwijsgroep is afgesproken dat de ultimo 2013 ontvangen gelden in het kader van het Nationaal Onderwijsakkoord (NOA) maximaal 4 jaar mogen worden ingezet. Indien een school na het schooljaar 2014-2015 nog NOA-gelden heeft staan worden deze over de resterende 3 schooljaren gelijkmatig verdeeld.
- Zowel bij de inkomsten als bij de uitgaven is geen rekening gehouden met inflatie.

Intern risicobeheersings- en controlesysteem

Dunamare Onderwijsgroep wordt geleid door het College van Bestuur. Het College van Bestuur bestaat uit twee leden. Het College van Bestuur treedt als eenheid op. Het College van Bestuur kent geen portefeuillevdeling. Beiden zijn verantwoordelijk voor de portefeuilles onderwijskwaliteit, personeelszaken, financiën, facilitaire zaken en communicatie.

Het College van Bestuur legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht over het gevoerde beleid. De Raad van Toezicht komt minimaal 6 keer per jaar bijeen. De leden van de Raad van Toezicht zijn tevens vertegenwoordigd in commissies. (Audit & Risk Committee, Remuneratie Commissie en Commissie Onderwijs). De Audit & Risk Committee en Raad van Toezicht hebben twee keer per jaar contact met de externe accountant over de interim controle en de jaarrekeningcontrole.

Dunamare Onderwijsgroep is een platte organisatie. Het College van Bestuur geeft directe leiding aan de rectoren/directeuren van de scholen. De rectoren/directeuren vormen samen de directieraad. Deze directieraad is een adviserend orgaan voor het College van Bestuur. De directieraad ingedeeld in verschillende beleidsgroepen om te adviseren over lopend beleid en nieuw te ontwikkelen beleid.

Indien gewenst kan de Audit & Risk Committee direct contact opnemen met de concern controller van Dunamare Onderwijsgroep. De concern controller is bij alle Audit & Risk Committee vergaderingen aanwezig en doet verslag van de financiële situatie van de organisatie. Belangrijke onderwerpen van de afgelopen jaren zijn: financiële uitputting scholen, begroting, jaarrekening, interim controle accountant, grootonderhoud en gesignaleerde risico's.

Planning- en control cyclus

Dunamare Onderwijsgroep werkt volgens een planning- en control cyclus. In deze cyclus zijn zowel financiële als onderwijskundige indicatoren meegenomen.

De planning- en control cyclus is op verzoek van de schooldirecteuren/rectoren op schooljaar ingericht. Hierdoor kan de exploitatiebegroting en formatiebegroting worden afgestemd op de verwachte leerlingaantallen. Naast een administratieve verlichting, geeft dit de directeur/rector de mogelijkheid om tussen de materiële en personele uitgaven de schuiven.

De financiële cyclus start jaarlijks met een kaderbrief voor het opstellen van de begroting en meerjarenraming. In de meerjarenraming wordt het beleid voor de komende jaren financieel verankerd, waardoor het begrote exploitatieresultaat aan de hand van een meerjarig perspectief kan worden beoordeeld. Op basis van deze kaders maken de scholen een beleidsrijke begroting en meerjarenraming. De afgelopen jaren hebben de scholen een begrotingsdoelstelling gehanteerd van +2% van de rijksbijdrage inclusief lwoo en pro. In het lopende schooljaar 2015-2016 en de meerjarenraming 2016-2017 t/m 2018-2019 wordt gewerkt met een begrotingsdoelstelling van +1% van de rijksbijdrage inclusief lwoo en pro.

Deze +1% is bedoeld om exploitatietekorten bij scholen op te vangen. Op stichtingsniveau zal het verwachte resultaat uitkomen op nul.

Maandelijks krijgen de budgethouders (directeuren/teamleiders) via het datawarehouse DDIS (Digitaal Dunamare Informatie Systeem) inzicht in de uitputting. Aangezien circa 75% van de uitgaven wordt bepaald door loonkosten, wordt ook op medewerkersniveau inzicht gegeven in de geplande formatie en de werkelijke formatie. Door deze detaillering is inzichtelijk waarom er binnen de loonkosten afwijkingen zijn. Op basis van de maandelijkse uitputting kan de afdeling Control een goede voorspelling doen van het verwachte resultaat op stichtingsniveau.

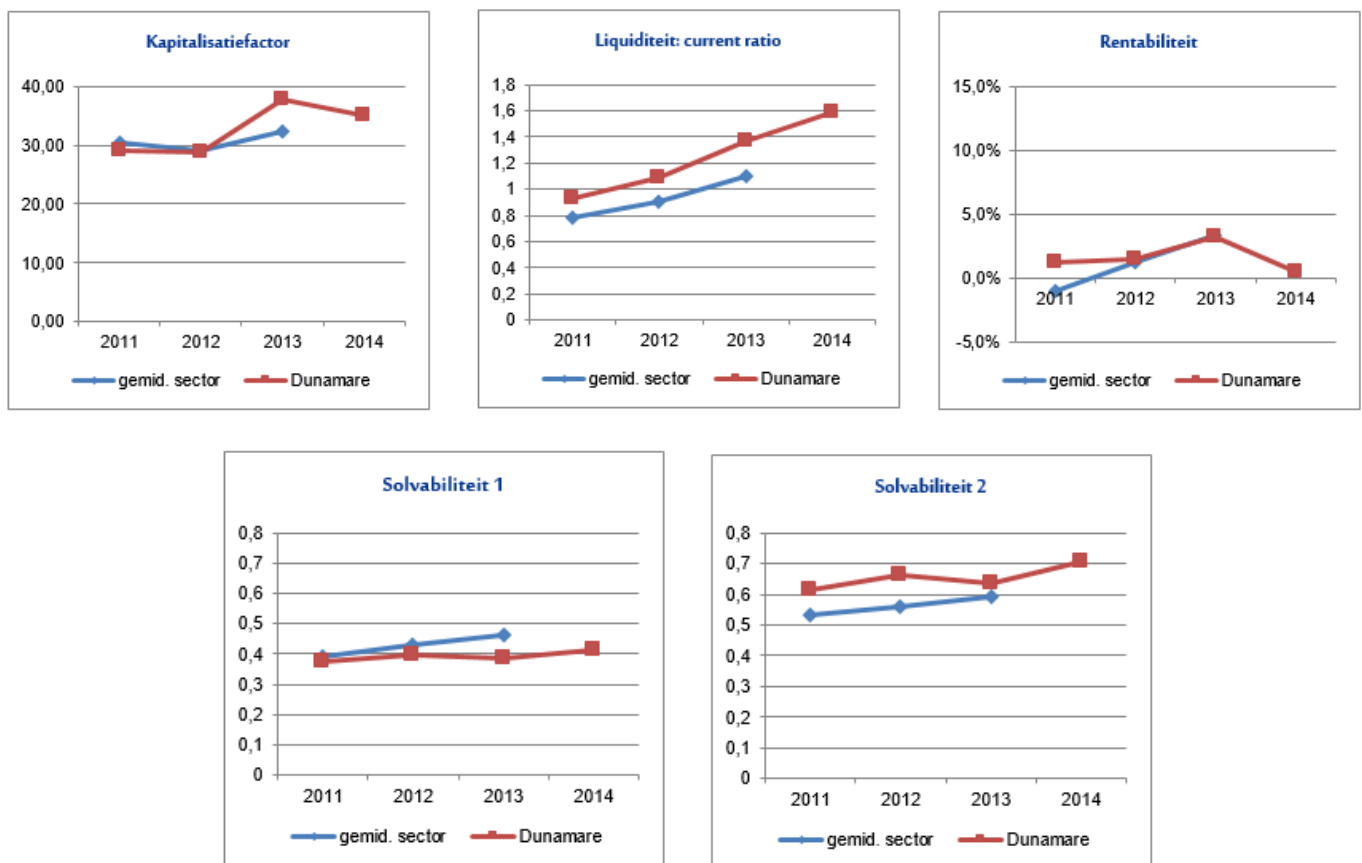
De afdeling Onderwijskwaliteit heeft in schooljaar 2014-2015 de onderwijskundige rapportagetools MMP/CumLaude in gebruik genomen. Door dit systeem kunnen onderwijsresultaten nu realtime worden gevolgd.

Risico's

In de notitie reservebeleid van Dunamare Onderwijsgroep is een risicoprofiel opgenomen. Middels de meerjarenraming wordt het risicoprofiel van Dunamare bijgesteld. In de financiële doorrekening van de meerjarenbegroting is met een aantal van deze risico's rekening gehouden. Doordat de risico's in beeld zijn gebracht, wordt er waar mogelijk gestuurd op deze risico's. Op stichtingsniveau kan gezegd worden dat het risicoprofiel niet is gewijzigd. Uit de prognose van de leerlingaantallen blijkt dat voor de Dunamare Onderwijsgroep de leerlingaantallen toenemen. Er zijn echter wel een aantal risico's die extra aandacht vragen. Zo is erg grote onzekerheid over passend onderwijs op de Gunningschool en levert de splitsing van de Haarlemmermeer Lyceum in twee schoolgebouwen een tekort op. In onderstaande paragrafen worden de risico's toegelicht.

Financiële continuïteit

Het vierde jaar op rij zijn er verbeteringen m.b.t. solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit, waardoor Dunamare Onderwijsgroep boven het landelijk gemiddelde uitkomt. In onderstaande grafieken is op verschillende kengetallen meerjarig weergegeven, hoe Dunamare zich verhoudt tot de top 20 VO-instellingen in Nederland.

De kapitalisatiefactor geeft een indicatie van de middelen die binnen een bestuur nog niet zijn vastgesteld in/voor het onderwijsproces. Voor schoolbesturen zonder gebouwen en

terreinen op de balans adviseert de commissie-Don een bovengrens van 35%. De kapitalisatiefactor van Dunamare lag in 2014 boven de bovengrens van 35%. Ultimo 2014 is de kapitalisatiefactor gedaald naar 35,02. Daarmee komt het getal meer in lijn met het gemiddelde van de vo-instellingen.

De current ratio geeft een indicatie in welke mate het schoolbestuur in staat is aan zijn korte termijnverplichtingen te voldoen. Dit is de verhouding tussen de vlottende activa en het kort vreemd vermogen. Als gezonde waarde wordt een ratio van meer dan 1 gezien. Ultimo 2014 bedraagt de current ratio 1,59.

De kengetallen solvabiliteit geven aan in welke mate het schoolbestuur in staat is aan zijn verplichtingen te voldoen op de lange termijn. Solvabiliteit 1 wordt berekend als het eigen vermogen gedeeld wordt door het totale vermogen. Afgelopen jaar is dit toegenomen. Dit komt doordat Dunamare de vermogenspositie heeft versterkt middels positieve exploitatieresultaten.

Solvabiliteit 2 wordt berekend als het eigen vermogen + voorzieningen gedeeld wordt door het totale vermogen. Solvabiliteit 2 ligt boven het gemiddelde. Dit wordt veroorzaakt doordat Dunamare een relatief hogere voorziening groot onderhoud heeft dan het gemiddelde in de sector.

Een gezonde financiële huishouding is een absolute voorwaarde voor het kunnen leveren van kwalitatief hoogstaand onderwijs. Dunamare heeft de afgelopen jaren sterk gestuurd om de financiële huishouding op orde te krijgen. De afgelopen vijf jaar is het Dunamare Onderwijsgroep gelukt om een exploitatieresultaat te behalen van respectievelijk € 2,4 mln., €1,4 mln., €1,8 mln, € 3,8 mln en € 0,6 mln. Tevens zijn de kengetallen solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit boven het niveau gebracht van het landelijk gemiddelde. De genoemde kengetallen zijn in onderstaande schema weergegeven. In de laatste 2 kolommen zijn de landelijke cijfers weergegeven.

Kengetallen financiële positie	2011	2012	2013	2014	Gem	Gem
					VO5	VO5
Solvabiliteit	0,38	0,40	0,39	0,41	0,46	0,43
Solvabiliteit 2 (incl. voorzieningen)	0,61	0,66	0,63	0,71	0,59	0,56
Liquiditeit (current ratio)	0,93	1,09	1,37	1,59	1,10	0,90
Rentabiliteit	1,2%	1,5%	3,2%	0,5%	3,3%	1,2%
Kengetallen overig						
Kapitalisatiefactor	29,09	28,66	37,84	35,02	32,41	28,94
Personele lasten / Totale lasten	70,6%	70,9%	74,5%	75,6%	78,4%	78,7%
Rijksbijdragen / Totale baten	92,4%	92,8%	94,1%	93,6%	91,9%	91,5%
Personeel / Rijksbijdragen	75,6%	75,3%	76,5%	80,4%	82,4%	85,1%

(Nieuw)bouwprojecten en grootonderhoud

De afgelopen jaren hebben we een groot aantal nieuwbouwprojecten afgerond: Haarlem College, Sterren College, Ichthus Lyceum, Praktijkschool Uithoorn, Daaf Gelukschool, Gunningschool VSO, Vellesan College, Haarlemmermeer Lyceum-Zuidrand en meerdere renovaties. Als er overschrijdingen waren, ging het om geplande extra investeringen die zijn geactiveerd. Daarnaast zijn er investeringen gedaan die onderdeel waren van het groot onderhoud. Al deze projecten hebben we met succes af kunnen ronden.

Voor het Vellesan College is uitbreiding gepland. De uitbreidingsplannen passen niet in het gemeentelijk budget van € 5,5 miljoen. Om die reden zal de school zelf € 850k moeten investeren (afschrijvingslast €28k per jaar). Gezien het feit dat een uitbreiding vaak samenvalt met nieuwe inrichtingselementen is daarnaast de begroting een extra afschrijvingslast opgenomen van €72k per jaar. Uit de meerjarenbegroting blijkt dat de school deze extra lasten de komende jaren kan dragen.

Voor bijna alle gebouwen zijn er meerjarenonderhoudsplannen (MJOP) aanwezig. Elke school doet een dotatie op basis van deze MJOP's. Scholen hebben niet de mogelijkheid om af te wijken op deze systematiek. Op deze manier wordt gegarandeerd dat er in de exploitatie voldoende reservering plaatsvindt voor het onderhoud van het gebouw.

Het afgelopen jaar is het beheer van planmatig groot onderhoud verder geprofessionaliseerd. Voor kalenderjaar 2016 zal er circa € 2,7 mln. aan groot onderhoud gedoteerd moeten worden. Dit is circa € 0,3 mln. hoger dan begroting 2015-2016.

Vanuit de afdeling Facilitair zal de komende jaren extra aandacht zijn voor de aanbestedingsrichtlijnen, de rapportages en aanbestedingsvoordelen. Door de gewijzigde aanbestedingsrichtlijnen is het risico om te voldoen aan de wettelijke kaders toegenomen.

Formatie

In de meerjarenbegroting wordt ervan uitgegaan dat de formatie voor directie en ondersteunend personeel gelijk zullen blijven. De formatie van het OP zal meebewegen met de leerlingenfluctuatie. De gegevens zijn exclusief ziektevervangings (circa 2%). De formatie van directie bedraagt 32,7 fte. Dit is exclusief de teamleiders. Deze functie is in het functieboek van Dunamare opgenomen onder het OOP. Het OOP bedraagt 350,2 fte.

Begroting 15/16			
School	Formatie DIR	Formatie OOP	Formatie OP
Dunamare Stafbureau	3,00	28,06	0,00
Duin en Kruidberg mavo	0,00	3,75	16,35
Ichthus Lyceum	2,00	14,81	64,19
Sterren College	1,50	17,36	56,73
Maritieme Academie Harlingen	1,90	24,75	13,16
Technisch College Velsen	0,50	9,59	28,88
Maritiem College Velsen	0,45	18,70	8,65
Wim Gertenbach College	1,00	2,68	9,30
Schepen	0,10	6,00	0,00
Haarlem College	1,00	24,32	65,53
Montessori College Aerdenhout	1,00	5,09	21,09
Tender College	0,45	10,68	29,66
School voor Praktische Vorming Oost ter Hout	1,80	4,41	20,74
Praktijkschool De Linie	0,50	7,65	16,06
Gunning SO	1,00	5,06	8,94
Gunning VSO	1,00	7,33	14,78
Hartenlustschool	0,00	6,73	21,86
Haarlemmermeer Lyceum Zuidrand	1,00	11,40	55,20
Haarlemmermeer Lyceum	2,00	13,43	72,12
Hoofdvaart College	3,00	18,22	51,34
Vellesan College	1,00	22,40	74,44
Schoter SG	2,00	14,11	55,29
Coornhert Lyceum	2,00	23,04	90,68
Daaf Gelukschool (incl. Gunning-deel)	2,00	22,28	42,52
Paulus mavo/vmbo	2,00	18,78	34,48
Praktijkschool Uithoorn	0,50	9,60	21,20
Totaal	32,70	350,22	893,18

Passend onderwijs

Passend onderwijs heeft grote gevolgen voor de ondersteuningsgelden van de zorg- en praktijkscholen. Vanaf 1 januari 2016 worden de samenwerkingsverbanden verantwoordelijk voor het toewijzen van de ondersteuningsgelden aan leerlingen, die een beroep doen op lwoo en pro. De Regionale Verwijzingscommissies hebben tot en met 2015 de indicatie toegewezen. De samenwerkingsverbanden ontvangen per 1 januari 2016 de rijksbijdrage voor de zo genaamde lichte ondersteuning (= lwoo en pro).

Voor 2015 heeft Dunamare Onderwijsgroep circa € 11,3 aan lwoo en pro gelden ontvangen. Vanaf 2016 zullen deze gelden niet meer direct bij Dunamare Onderwijsgroep binnenkomen. Vooralnog wordt in de begroting 2015-2016 en de meerjarenraming ervanuit gegaan dat deze gelden één op één worden doorgestort door het samenwerkingsverband.

De Dunamare Onderwijsgroep heeft veel scholen met een lwoo-licentie. Voor de meerjarenraming is er voor als nog van uit gegaan dat de leerling prognoses van het lwoo stabiel blijven.

Door passend onderwijs zal de instroom op de Gunningschool (VSO, SO) en VSO-Daaf Geluk) onder druk komen te staan. Op dit moment is er bij de desbetreffende scholen nog onvoldoende zicht wat de effecten zullen zijn op het leerlingenaantal. In de meerjarenraming is het aantal vooralnog stabiel gehouden.

Overige subsidies

In onderstaande overzicht staan de landelijke bedragen in mln. euro's. In de meerjarenbegroting is derhalve uitgegaan van gelijkblijvende doelsubsidies.

nr.	x € 1 mln.	2013	2014	2015	2016	2017	structureel
11	efficiencykorting schoolboeken		-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0
12	prestatiebox	+48,0	+50,0	+51,0	+51,0	+51,0	+51,0
13	afschaffen maatschappelijke stages				-50,0	-55,0	-55,0
14	Betere leraren en schoolleiders			+28,0	+28,0	+35,0	+35,0

Personeel

Als gevolg van het stijgen van de pensioengerechtigde leeftijd zal de gemiddelde leeftijd van het personeel de komende jaren blijven stijgen.

Onderwijskundig

Ultimo 2015 heeft Dunamare Onderwijsgroep één school, het Sterren College, waar het toezicht voor de afdelingen VMBO-b, VMBO-k en VMBO-(g)t van de onderwijsinspectie is aangepast. De school heeft voor deze drie afdelingen een oordeel zwak. .

De basis op orde

Om meerjarige financiële sturing te geven aan de organisatie is het van belang dat de basis van de financiële boekhouding (= functies) op orde is. Binnen Dunamare Onderwijsgroep is de organisatorische kant op orde. Er is een duidelijke taakverdeling en toedeling van verantwoordelijkheden binnen de organisatie. De afgelopen jaren zijn de werkprocessen

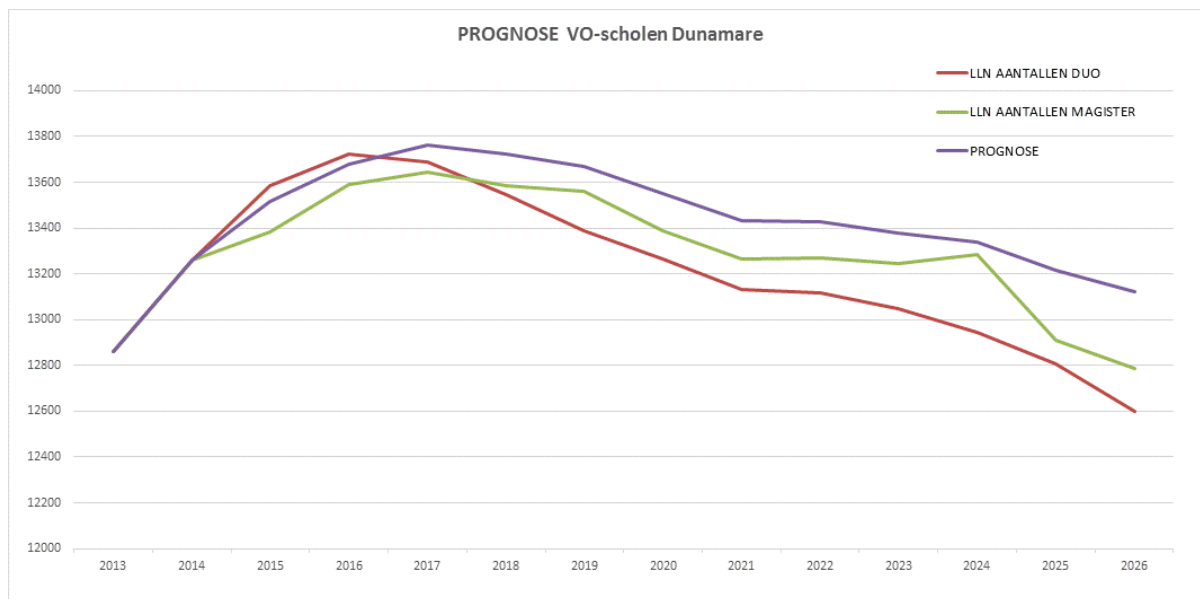
gestroomlijnd en is de financieel - administratieve organisatie verder ingericht. In de strategie van 'Goed naar Geweldig' is in het kader van Goed Bestuur geformuleerd dat de werkprocessen verder worden gedecentraliseerd.

Leerlingenontwikkeling

Voor de raming 2016-2017 t/m 2018-2019 is een leerlingenprognose berekend op basis van de indexcijfers van het onderzoeksbureau ResearchNed & QDelft. Uit dit onderzoek blijkt dat binnen de regio er grote verschillen zijn. Zo neemt in Haarlem en de Haarlemmermeer het leerlingenaantal de komende jaren toe, maar in Velsen af. In zijn algemeenheid kan geconcludeerd worden dat de kleine gemeentes vergrijzen.

De indexering is toegepast op de Dunamare-aantallen van 1-10-2014. Binnen elke school (op de Gunningschool en het Schoter na) zijn we ervan uitgegaan dat het marktaandeel binnen het voedingsgebied gelijk blijft. Daarnaast gaan we ervan uit dat de verhouding van onderwijssoort evenredig meegroeit of daalt. Leerlingen, die buiten de indexering vallen, zijn niet meegenomen en zijn voor alle jaren gewogen op het kengetal 100. Vooral bij kleine scholen en scholen met veel leerlingen buiten de regio kan dit een grote invloed hebben op de prognose.

DUO heeft een leerlingenprognose per BRIN-nummer afgegeven. In de grafiek op blz.13 worden de leerlingenaantallen volgens DUO in rood weergegeven. De afdeling Control heeft op basis van de indexeringen van de gemeentelijke groei/krimp toegepast op de leerlingenadministratie. De doorrekening gaat uit van een gelijkblijvend marktaandeel (groene lijn). De leerlingenprognose van DUO is lager dan de doorrekening die de afdeling Control heeft gemaakt. Per school zijn deze twee doorrekeningen vergeleken en zijn er aanpassingen doorgevoerd. De paarse lijn geeft de prognose weer die is opgenomen in de meerjarenbegroting. In de paragraaf leerlingenontwikkeling wordt toegelicht welke leerlingenaantallen zijn geprognostiseerd in de doorrekening per school. Vooral op de langere termijn is er een zeer sterke afwijking tussen de DUO-doorrekening en de doorrekening op basis van de gemeentelijke indexcijfers.

Omdat er een prognose is gemaakt per BRIN-nummer, is bij de BRIN-nummers met meerdere scholen moeilijk te achterhalen bij welke scholen de daling of groei zit. Wel is zichtbaar dat de basispopulatie van de Haarlemmermeer en Haarlem relatief gunstig zijn. Daarentegen zijn de prognoses voor de basispopulatie van Velsen en andere gemeentes negatief.

Op stichtingsniveau worden deze schommelingen deels opgevangen. Voor individuele scholen kunnen deze effecten echter groot zijn en kunnen grote gevolgen hebben op de exploitatie van de school. Voor de scholen in Velsen is het van groot belang komende jaren rekening te houden met een teruglopend leerlingenaantal. Tevens valt op dat de DUO rekening t.a.v. het Haarlemmermeer Lyceum/Hoofdvaart College (BRIN-nummer 19TI) sterk afwijkt t.a.v. de doorrekening door Control. Omdat de prognose van DUO een sterkere daling laat zien dan eerdere prognoses, is het risico t.a.v. een leerlingendaling toegenomen. De komende vier jaar is de afwijking echter beperkt.

School	schooljaar 15_16	schooljaar 16_17	schooljaar 17_18	schooljaar 18_19
<i>Dunamare Stafbureau</i>	0	0	0	0
Maritieme Academie Harlingen	210	205	205	205
Technisch College Velsen	431	422	413	410
Schepen	0	0	0	0
Maritiem College Velsen	104	123	121	119
Wim Gertenbach College	194	187	180	183
Haarlem College	945	1.086	1.115	1.103
Montessori College Aerdenhout	400	389	388	388
Tender College	278	279	275	265
School voor Praktische Vorming Oost ter Hout	205	201	200	199
Gunning SO	70	75	71	68
Gunning VSO	94	106	106	106
Hartenlustschool	386	400	399	395
Haarlemmermeer Lyceum	1.218	1.157	1.180	1.196
Haarlemmermeer Lyceum Zuidrand	892	980	1.000	1.013
Hoofdvaart College	706	738	752	761
Vellesan College	1.208	1.132	1.119	1.086
Schoter SG	980	989	1.085	1.157
Duin en Kruidberg mavo	289	299	288	276
Coornhert Lyceum	1.770	1.734	1.734	1.734
Ichthus Lyceum	1.161	1.117	1.082	1.037
Daaf Geluk (incl. Gunning-deel)	407	399	407	401
Paulus mavo/vmbo	355	339	348	346
Sterren College	794	905	897	892
Praktijkschool De Linie	182	176	176	174
Praktijkschool Uithoorn	240	247	242	246
TOTAAL	13.519	13.685	13.783	13.760

Uitgaven

Funciemix

Dunamare Onderwijsgroep heeft het doelniveau van de funciemix per 01-10-2014 bereikt. De komende jaren wordt het doelniveau als uitgangspunt genomen.

De funciemix wordt bekostigd vanuit twee geldstromen. De landelijke funciemixgelden (onderdeel van de lumpsum) en randstadmiddelen worden via een aparte beschikking uitgekeerd. Wanneer je de inkomsten en uitgaven tegen elkaar afzet zijn de inkomsten de afgelopen jaren meer dan dekkend geweest.

De komende vier jaar gaat er in totaal 145 fte met pensioen. In onderstaand overzicht wordt een verdeling weergegeven over de komende jaren.

Rijlabels	schooljaar 15_16	schooljaar 16_17	schooljaar 17_18	schooljaar 18_19	Eindtotaal
DIR	4,20	1,00	1,00	1,00	7,20
OOP	13,95	6,80	7,82	13,12	41,70
OP	30,51	15,11	21,76	29,64	97,02
Eindtotaal	48,65	22,91	30,59	43,76	145,92

In onderstaande overzicht wordt de pensionering van het onderwijzend personeel opgesplitst naar bevoegdheid.

Rijlabels	schooljaar 15_16.	schooljaar 16_17.	schooljaar 17_18.	schooljaar 18_19.	Eindtotaal
Overig	8,17	4,05	4,35	9,02	25,59
(leeg)	2,92	0,60	2,82	3,51	9,85
Wiskunde	2,80	2,32	2,00	1,74	8,86
Nederlands	4,57	1,80	1,00	1,00	8,37
Engels	0,15	0,60	2,70	1,75	5,20
Algemene technieken	1,00		2,00	2,00	5,00
Geschiedenis	0,85	2,00		1,00	3,85
Scheikunde		1,50		2,00	3,50
Biologie	1,00	0,52		1,80	3,32
Aardrijkskunde	2,17			1,00	3,17
Maatschappijleer	1,00		1,00	1,04	3,04
Tekenen	1,46			1,48	2,94
Duits	0,80		0,95	1,00	2,75
Zorg & Welzijn			2,08		2,08
Economie	1,22			0,80	2,02
Lichamelijke opvoeding	0,80		1,00		1,80
Grafische techniek	1,60				1,60
Muziek			1,00		1,00
Consumptieve technieken		1,00			1,00
Handvaardigheid			0,86		0,86
Management & Organisatie		0,72			0,72
Groen				0,50	0,50
Eindtotaal	30,51	15,11	21,76	29,64	97,02

De pensioneringsgolf i.c.m. de verwachte formatieve groei door leerlingenstijging zorgt ervoor dat de komende 4 jaar veel nieuwe personeelsleden moeten worden aangesteld. De komende vier jaar gaat het om 130 fte (circa 200 medewerkers). Dit staat nog los van het reguliere personeelsverloop. Dit was de afgelopen jaren circa 10% van de totale personeelsbestand (160 medewerkers per jaar).

Dunamare Onderwijsgroep zal om de reden de komende jaren extra aandacht hebben voor de strategische personeelsplanning.

Afschrijvingslasten

In de meerjarenraming wordt uitgegaan van een gelijkblijvende afschrijvingslasten. Jaarlijks zal er in totaal €4,8 mln. aan investeringen worden vervangen.

Groot onderhoud

In de begroting en meerjarenraming is de dotatie groot onderhoud conform het meerjarenonderhoudsplan opgenomen. Het grootonderhoudsplan is gekoppeld aan een plan ter verduurzaming van de gebouwen.

Bijdrage bestuurs- en servicebureau

Vanaf 1 januari 2016 zal Dunamare Onderwijsgroep de lwoo/pro gelden niet meer rechtstreeks van het ministerie van OC&W ontvangen. Hierdoor daalt de totale lumpsumvergoeding met circa €11,3 mln. In de huidige systematiek van doorberekeningen zou daardoor de bijdrage van het bestuurs- en servicebureau met € 735k dalen. In de

meerjarenbegroting wordt ervan uitgegaan, dat van de gelden die van het samenwerkingsverband worden ontvangen, er ook 6,5% wordt geheven voor de bijdrage aan het bestuurs- en servicebureau.

Uit de begroting en meerjarenbegroting blijkt dat op stichtingsniveau een negatief exploitatietekort wordt voorzien. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het inzetten van de NOA-gelden.

Per school zal beleid worden ontwikkeld om niet in, of zo snel mogelijk het begrote en/of geraamde negatieve exploitatieresultaat om te buigen.

Liquiditeitsprognose

		Begroting 15/16	Raming 16/17	Raming 17/18	Raming 18/19
exploitatie resultaat		-624.824	-600.762	-771.355	-241.925
voorfinanciering leerlingencorrectie		-803.125	-509.375	-265.625	125.000
dotatie groot onderhoud		2.427.020	3.075.184	3.075.184	3.075.184
uitgaven groot onderhoud		-2.203.132	-4.500.000	-4.000.000	-3.000.000
reguliere investeringen		-7.247.000	-4.854.641	-4.854.641	-4.854.641
afschrijvingen		5.189.033	4.854.641	4.854.641	4.854.641
extra investeringen		-4.350.000	-2.700.000	-500.000	-
mutatie liquiditeit		-7.612.028	-5.234.953	-2.461.796	-41.741
Liquiditeitssaldo	33.615.000	26.002.972	20.768.019	18.306.224	18.264.483

Investerings 2015-2016

Voor 2015-2016 is een additionele investering van € 850k voor het Vellesan College voorzien en is voor praktijkschool Oost ter Hout is een investering toegevoegd van € 1,5 mln. Vanaf het schooljaar 2015-2016 zal extra geïnvesteerd worden in duurzaamheid. In totaal is een bedrag van € 2 mln. gepland. Deze investeringen zullen leiden tot een verlaging van de exploitatiekosten (o.a. energiekosten). Omdat de afschrijvingslasten worden opgevangen door een verlaging van de exploitatiekosten zijn deze investeringen niet meegenomen in begroting. Wel is deze investering meegenomen in de liquiditeitsprognose.

Investerings 2016-2017

Voor schooljaar 2016-2017 is een investering t.a.v. het Hoofdvaart College voorzien van € 1.000.000. Er worden verkennende gesprekken gevoerd met de gemeente Hoofddorp en het Nova College. Het pand is eigendom van het Nova College. Door nu mee te investeren is de kans op renovatie op korte termijn groot. Dunamare zal deze investeringen via een jaarlijkse huurvergoeding (incl. rentekosten) van de gemeente terugontvangen. Het Technisch College Velsen zal naast het reguliere grootonderhoud grote investeringen doen voor de renovatie van de gevels. De geraamde investering van € 1.000.000 wordt niet bekostigd door de gemeente. Ook voor het Schoter en Wim Gertenbach College wordt een additionele investering geraamd van respectievelijk € 300.000 en € 400.000.

Op basis van de huidige meerjarenraming en extra investeringen is de verwachting dat de liquiditeit de komende jaren zal dalen. Naast de eerder genoemde extra investeringen zal de liquiditeit dalen door de voor financiering van de leerlingengroei. Vanaf schooljaar 2018-2019 zal het leerlingenaantal echter dalen, waardoor dit een positief effect heeft op de liquiditeit.

Bijlagen

- Bijlage 1 Begroting 2015-2016 en Meerjarenbegroting Dunamare Onderwijsgroep per grootboekrekening